

VENEZUELA



VENEZUELA
Tarım Sektörü
Ülke Yatırımcı Rehberi

2024

Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü



İÇİNDEKİLER

KISALTMALAR	2
GENEL BİLGİLER	4
EKONOMİK GÖSTERGELER	5
LOJİSTİK	5
HUKUKİ ALTYAPI	6
TERCİHLİ TİCARET ANLAŞMALARINI	6
BAŞLICA ULUSLARARASI ÜYELİKLER	7
VENEZUELA PAZARINA ERİŞİM DURUMU	8
TARIM SEKTÖRÜ	9
ARAZİ KULLANIMI	11
İKLİM	12
BİTKİSEL ÜRETİM	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
EKİM ALANLARI	13
VERİM	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
ÜRETİM MİKTARI	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
HAYVANSAL ÜRETİM	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
ÜRETİM MİKTARI	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
HAYVAN VARLIĞI	20
ORMAN ÜRÜNLERİ ÜRETİMİ	21
DIŞ TİCARET	22
DIŞ TİCARET ORTAKLARI	22
VENEZUELA'NIN İHRAÇ ETTİĞİ İLK 10 TARIM ÜRÜNÜ	23
TARIM ÜRÜNLERİ İHRACATINDAKİ BAŞLICA ÜLKELER	23
VENEZUELA'NIN İTHAL ETTİĞİ İLK 10 TARIM ÜRÜNÜ	24
TARIM ÜRÜNLERİ İTHALATINDAKİ BAŞLICA ÜLKELER	24
ORMAN ÜRÜNLERİ İTHALATI	25
ORMAN ÜRÜNLERİ İHRACATI	25
TÜRKİYE-VENEZUELA TİCARETİ	26
TÜRKİYE'NİN VENEZUELA'YA İHRAÇ ETTİĞİ İLK 10 TARIM ÜRÜNÜ	26
TÜRKİYE'NİN VENEZUELA'DAN İTHAL ETTİĞİ TARIM ÜRÜNLERİ	27
TÜRKİYE'DEN VENEZUELA'YA İHRAÇ POTANSİYELİ YÜKSEK ÜRÜNLER	28
YATIRIM ORTAMI	29
DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR	30
BANKACILIK	31
VERGİLENDİRME	31
KAYNAKÇA	32
SONSÖZ VE İLETİŞİM	33

KISALTMALAR

CD	: Community for Democracies	Demokrasi Topluluğu
CDB	: Caribbean Development Bank	Karayip Kalkınma Bankası
CELAC	: Community of Latin American and Caribbean States	Latin Amerika ve Karayip Devletleri Topluluğu
FAO	: Food and Agriculture Organization	Gıda ve Tarım Örgütü
G-15	: Group of 15	Onbeşler Grubu
G-24	: Intergovernmental Group of Twenty Four	Uluslararası Para İşleri ve Kalkınma Konulu Hükümetler arası Yirmi Dört Grubu
G-77	: Group of 77	77'ler Grubu
IAEA	: International Atomic Energy Agency	Uluslararası Atom Enerjisi Kurumu
IBRD	: International Bank for Reconstruction and Development	Uluslararası Yeniden Yapılandırma ve Kalkınma Bankası
ICAO	: International Civil Aviation Organization	Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü
ICRM	: International Red Cross and Red Crescent Movement	Uluslararası Kızılhaç ve Kızılay Hareketi
IDA	: International Development Association	Uluslararası Kalkınma Birliği (Dünya Bankası)
IFAD	: International Fund for Agricultural Development	Uluslararası Tarımsal Kalkınma Fonu
IFC	: International Finance Corporation	Uluslararası Finans Kurumu
IFRC	: International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies	Uluslararası Kızılhaç ve Kızılay Dernekleri Federasyonu
IHO	: International Hydrographic Organization	Uluslararası Hidrografi Örgütü
ILO	: International Labor Organization	Uluslararası Çalışma Örgütü
IMF	: International Monetary Fund	Uluslararası Para Fonu
IMO	: International Maritime Organization	Uluslararası Denizcilik Örgütü
Interpol	: International Criminal Police Organization	Uluslararası Kriminal Polis Teşkilatı
IOC	: International Olympic Committee	Uluslararası Olimpiyat Komitesi
IOM	: International Organization for Migration	Uluslararası Göç Örgütü
IPU	: Inter-Parliamentary Union	Parlamentolar Arası Birlik
ITSO	: International Telecommunications Satellite Organization	Uluslararası Telekomünikasyon Uydu Örgütü
ITUC	: International Trade Union Confederation	Uluslararası Sendikalar Konfederasyonu
LAIA	: Latin American Integration Association	Latin Amerika Entegrasyon Birliği
MIGA	: Multilateral Investment Guarantee Agency	Çok Taraflı Yatırım Garanti Ajansı
NAM	: Non-Aligned Movement	Bağımsızlar Hareketi
OPANAL	: Organismo para la Proscripción de las Armas Nucleares en la América Latina	Latin Amerika'da Nükleer Silahların Yasaklanması Ajansı
OPCW	: Organization for the Prohibition of Chemical Weapons	Kimyasal Silahların Yasaklanması Organizasyonu
OPEC	: Organization of the Petroleum Exporting Countries	Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü
PCA	: The Permanent Court of Arbitration	Daimi Tahkim Mahkemesi (BM)

UN	: United Nations	Birleşmiş Milletler
UNCTAD	: The United Nations Conference on Trade and Development	Birleşmiş Milletler Ticaret ve Kalkınma Konferansı
UNESCO	: The United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization	Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü
UNHCR	: UN Refugee Agency	Birleşmiş Milletler Sığınmacı Ajansı
UNIDO	: United Nations Industrial Development Organization	Birleşmiş Milletler Sınai Kalkınma Örgütü
UNWTO	: World Tourism Organization	Dünya Turizm Örgütü
UPU	: Universal Postal Organization	Evrensel Posta Birliği
WCO	: World Customs Organization	Dünya Gümrük Örgütü
WFTU	: The World Federation of Trade Unions	Dünya İşçi Sendikaları Federasyonu
WHO	: World Health Organization	Dünya Sağlık Örgütü
WIPO	: World Intellectual Property Organization	Dünya Fikri Mülkiyet Örgütü

GENEL BİLGİLER

Resmi Adı	Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti
Nüfus bilgisi ve istihdam verileri	26.540.000 (2023) İşgücü: Tarım %7,9 Sanayi %15,3 Hizmet %76,8 (ILO tahmini, 2019)
Dil (Resmi diller)	İspanyolca
Yüzölçümü	912.050 km ²
Başkenti	Caracas (Karakas)
Başlıca Şehirleri	Maracaibo, Caracas, Valencia, Ciudad Guayana, Barcelona, Maturin, Maracay
Yönetim Şekli	Başkanlıkla Yönetilen Federal Cumhuriyet
Devlet Başkanı	Nicolas Maduro Moros
Siyasi ve İdari Yapısı	Başkanlık sistemi ile yönetilen federal bir cumhuriyettir. Devlet Başkanı, hükümetin ve devletin başı olup, görev süresi altı yıldır.
Coğrafi Konumu	Venezuela, Güney Amerika'nın kuzeyinde yer almaktadır. Kuzeyinde Karayip Denizi ve Atlantik Okyanusu, doğusunda Guyana, güneyinde Brezilya ve batısında Kolombiya ile komşudur. Ülkenin yüzölçümü 912.050 km ² 'dir. Brezilya ile 2.200, Kolombiya ile 2.050 ve Guyana ile 743 km sınırı bulunmaktadır. Venezuela'nın deniz kıyı uzunluğu ise 2.800 km'dir.

Kaynak: (Anonim a, 2022)

EKONOMİK GÖSTERGELER

GSYİH	97,68 Milyar \$ (IMF, 2024 tahmini)
Ülkenin ekonomik büyüme hızı	% -4,5
Kişi başına düşen milli geliri	3.692 \$ (IMF tahmini, 2024)
Tüketici fiyat enflasyonu	% 200 (IMF tahmini, 2024)
İhracat/ ithalat	İhracat: 4,9Milyar \$/ İthalat: 11,2 Milyar \$
İşsizlik oranı	%6,4 (ILO tahmini, 2021)
İşgücünün sektörel dağılımı (%)	Tarım %7,9 Sanayi %15,3 Hizmet %76,8 (ILO tahmini, 2019)
İnsani gelişmişlik endeksi	191 ülke arasında Venezuela 120. sıradadır. (İsviçre 1. Türkiye 48.) (UN-2023)
Dünya Bankası iş yapma kolaylığı endeksi	188. sırada (190 ülke arasında) (2020 WB)
Ekonomik serbestlik endeksi	174. Sırada (176 ülke arasında) (The Heritage Foundation-2023)
Küresel rekabetçilik açısından durumu	133. Sırada (141 ülke arasında) (WEF, 2019)
GSYİH'nin sektörel dağılımı	Tarım %4,7 Sanayi %40,4 Hizmetler %54,9
Doğal kaynakları	Petrol, doğal gaz, demir cevheri, altın, boksit, hidropower, elmas, diğer mineraller
Başlıca tarımsal üretim	Süt, şeker kamışı, Mısır, muz, palm yağı pirinç, patates, ananas, tavuk (2022)

LOJİSTİK

Havalimanı sayısı ve ihracat ithalat gümrük kapısı sayısı	65 Havalimanı / 12 Uluslararası Havaalanı
Denizle olan bağlantısı (kıyısı var/yok)	Kuzeyinde Karayip Denizi ve Atlas Okyanusu vardır.
Liman bağlantısı (Liman var/yok),	Maracaibo, Puertocabello, San Antonio, Maracay, Guaranao Bay, Barquisimeto Anaco, Valera, Guanta, Caracas, Santo Domingo, Puerto Caldera, Barcelona, Venezuela, La Guaira, Puerto Rica, Merida, San Fernando de Apure, Guanare, Valencia, Maturin

Kaynak: (Anonim a, 2022)

HUKUKİ ALTYAPI

Anlaşmanın Adı	İmza Tarihi/Yeri	RG Tarih/No
Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptı	06.10.2017 Ankara	19.03.2018 tarih ve 30365 sayılı Resmi Gazete
Türkiye Cumhuriyeti ile Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti arasındaki Ticaretin Geliştirilmesi Anlaşması	17.05.2018	01.06.2020 tarih ve 31142 sayılı Resmi Gazete
Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığı ile Vergiden Kaçınmaya Engel Olma Anlaşması	03.12.2018	20.02.2021 tarih ve 31401 sayılı Resmi Gazete
Türkiye Cumhuriyeti ile Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti arasında Balıkçılık ve Su Ürünleri Yetiştiriciliği Alanında İşbirliği Anlaşması	29.04.2022	Henüz yayınlanmadı.
Türkiye Cumhuriyeti ile Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti arasında Bitki Koruma ve Karantina Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptı	08.06.2022	Henüz yayınlanmadı.
Türkiye Cumhuriyeti ile Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma	21.07.2023	Henüz yayınlanmadı.

Kaynak: Anonim, 2024

TERCİHLİ TİCARET ANLAŞMALARI

Ülke Adı	İmza Tarihi	Yürürlük Tarihi
Guatemala	30 Ekim 1985	
Honduras	20 Şubat 1986	
El Salvador	10 Mart 1986	
Kosta Rika	21 Mart 1986	
Nikaragua	15 Ağustos 1986	
Trinidad ve Tobago	4 Ağustos 1989	
Guyana	27 Ekim 1990	28 Haziran 1991
CARICOM	13 Ekim 1992	1 Ocak 1993
Şili	2 Nisan 1993	2 Nisan 1993

Kolombiya - Ekvator -
Venezuela - MERCOSUR

18 Ekim 2004

Kolombiya

28 Kasım 2011

19 Ekim 2012

Peru

7 Ocak 2012

1 Ağustos 2013

Kaynak: (Anonim b, 2022)

BAŞLICA ULUSLARARASI ÜYELİKLER

İkili, bölgesel, çoklu ve çok taraflı ticari ilişkiler

Güney Ortak Pazarı (MERCOSUR) ile Gümrük Birliği- 8 Aralık 2005

MERCOSUR- İsrail STA 18 Aralık 2007

Üyesi olduğu başlıca uluslararası kuruluşlar

CD, CDB, CELAC, FAO, G-15, G-24, G-77, IAEA, IBRD, ICAO, ICRM, IDA, IFAD, IFC, IFRC, IHO, ILO, IMF, IMO, IMSO, Interpol, IOC, IOM, IPU, ITSO, ITU, ITUC, LAES, LAIA, MIGA, NAM, OPANAL, OPCW, OPEC, PCA, UN, UNCTAD, UNESCO, UNHCR, UNIDO, UNWTO, UPU, WCO, WFTU, WHO, WIPO, WMO, WTO

Kaynak: (Anonim a, 2022)

VENEZUELA PAZARINA ERİŞİM DURUMU

Venezuela Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) ve Güney Ortak Pazarı (MERCOSUR; üyeliği 2017 yılında askıya alınmıŐtır) olmak üzere ikili ve çok taraflı çeşitli uluslararası anlaşma ve örgütlere üyedir.

DTÖ verilerine göre Venezuela'nın uyguladığı ortalama gümrük vergisi %13,8 oranındadır. Bununla birlikte ülkeler bazında tek taraflı olarak gümrük vergisi muafiyeti ilan edilebilmektedir.

Özellikle temel tüketim ve girdi mallarında 2019 yılında yaklaşık 8 bin ürünle başlayan vergi muafiyeti dönemler halinde ürün miktarı azaltılarak yaklaşık 3000 üründe 2022 yılı sonuna kadar uzatılmıŐtı. Söz konusu vergi muafiyetine ilişkin Başkanlık Kararnamesi, her altı ayda bir revize edilmiŐ ve çeşitli ürünlerde tam vergi muafiyeti (gümrük ve katma değer vergisi) ya da kısmi vergi muafiyeti uygulanarak günümüze kadar ek Kararnameler ile uzatılmıŐtır.

Son olarak 29 Aralık 2023 tarihinde yayımlanan Kararname uyarınca toplam 2435 üründe farklı Őartlara bağlı olarak muafiyet uygulaması başlatılmıŐtır. Toplam 2435 üründe uygulanan muafiyetler 6 kategoriye ayrılmış ve her bir kategori için farklı Őartlar getirilmiŐtir. En önemli Őart ise ithal edilecek ürünle iliŐkili kurumdan vergi muafiyeti için izin alınması olarak karŐımıza çıkmaktadır. Söz konusu Kararname 31 Temmuz 2024 tarihine kadar geçerli olup, anılan tarihten önce revize edilerek uzatılmasına ilişkin ek Kararname yüksek olasılıkla beklenmektedir.

Gümrük vergisi yanında, ülkede uygulanmakta olan %16 katma değer vergisi ile sınırlı sayıdaki üründe uygulanan %10 özel tüketim vergisi de ithalat sırasında ödenmesi gereken vergilerdir.

Venezuela Kurucu Meclisinin vergilerle ilgili çeşitli kanunlarda yaptığı değeriklikler 2020'de yayınlanmıştır. Buna göre, Venezuela Devlet Başkanına lüks diye tabir edilebilecek çeşitli malların ticaretinde %20' ye varan oranlarda ek harcama vergisi koyma yetkisi verilmiştir.

28 Mart 2022'de uygulamaya konan Büyük Finansal İşlemler Vergisi uyarınca yapılan alışverişlerde petro dışında başka bir kripto para ya da döviz kullanılması durumunda **%3 oranında vergi alınmaktadır.**

Gümrük uygulamaları ile ilgili bilgilere declaraciones.seniat.gob.ve adresinden ulaşılabilir.

Venezuela pazarına erişim imkânları ve dikkat edilmesi gereken diğer hususlara Ticaret Bakanlığının hazırlamıŐ olduğu "[Venezuela Ülke Raporu](#)" dokümanından ulaşılabilir (Anonim a, 2022).

Venezuela, DTÖ verilerine göre tarım ürünlerine ortalama olarak %13 (En Çok Kayırılan Ülke – MFN) gümrük vergisi uygularken, tarım dışı üründe ise %13,9 gümrük vergisi uygulamaktadır.

Gümrük vergileri tarım ürünleri özelinde incelendiğinde ise; hayvansal ürünlerde ortalama %9,6 azami olarak %20, süt ürünlerinde ortalama %29,5 azami olarak %40 gümrük vergisi uygulamaktadır.

Bunların dışında ise azami olarak %40 oranında gümrük vergisi uygulanan; yağlı tohumlar ve yağlar ile şekerli mamullere %20'nin üzerinde ve değişen oranlarla gümrük vergileri uygulanmaktadır. (Anonim c, 2022).

Venezuela ile ülkemiz arasında çifte vergilendirmenin önlenmesi anlaşması bulunmaktadır ve yatırımların karşılıklı teşviki ve korunması anlaşması imzalanmıştır.

TARIM SEKTÖRÜ

Petrol 1920'lerden itibaren Venezuela ekonomisinde belirgin bir öneme sahip olmakla birlikte 1950'lere kadar tarım, ormancılık ve balıkçılık sektörü Gayri Safi Yurtiçi Hasıla'nın (GSYİH) yarısından fazlasını oluşturmaya devam etmiştir. 2000'li yıllara gelindiğinde tarımın GSYİH içindeki payı %5'lerin altına inmiştir.

Ülkenin yaklaşık %24'üne tekabül eden 21,5 milyon hektar tarımsal arazisi bulunmaktadır. Venezuela'nın tarım alanı varlığı ise yaklaşık 3 milyon hektar olup yüzölçümünün %3'üne karşılık gelmektedir.

Yaklaşık 16 milyon hektarlık orman alanı mevcuttur. Orman ürünleri üretiminin yaklaşık %90'ı kereste üretiminden ibarettir.

Balıkçılık özellikle 1990'lı yıllardan itibaren geliştirilmeye çalışılmıştır. 600 bin km²'lik bir denizalanı balıkçılık yapmaya uygundur. Açık deniz balıkçılığının yanında iç su balıkçılığı da yapılmaktadır.

%90'ı küçük balıkçı teknelerinden oluşmak üzere 15 binden fazla balıkçı teknesi bulunmaktadır. Yaklaşık 100 bin balıkçı ailesi geçimini balıkçılıkla sağlamaktadır. Öte yandan Venezuela, kıyılarının ve karasularının genişliği nedeniyle deniz balıkçılığı sektöründe de önemli potansiyele sahiptir.

Petrol gelirlerine dayalı gıda ithalat politikası ile birlikte kamulaştırma ve fiyat kontrolleri, ithal girdi sıkıntısı gibi nedenlerle üretim oldukça düşmüş ülke gıdada ithalata bağımlı hale gelmiştir.

Coğrafi konumu sayesinde kahve, kakao, palmiye ve meyve ağaçları gibi ürünlerde veya şeker kamışı, muz, manyok gibi yarı kalıcı ürünlerde yüksek potansiyel olarak verim alabilecek bir tarım sektörüne sahiptir. Ayrıca geniş mera alanları göz önüne alındığında, bölge besi sığırları ve çift amaçlı (et ve süt) için büyük potansiyel sunmaktadır.

Venezuela tarım sektörü hakkında daha detaylı bilgi için Ticaret Bakanlığı tarafından hazırlanmış olan "[Venezuela Pazar Bilgileri](#)" dosyasına, verilen bağlantı üzerinden erişim sağlanabilmektedir (Anonim d, 2022).

Arazi kiralamaya uygunluk durumu

Venezuela'nın içinde bulunduğu ekonomik, siyasi ve sosyal durum yabancı yatırımcıların ülkeden kaçmasına neden olmakla birlikte ülkenin sahip olduğu potansiyel, yatırımlar için yüksek karlılık sağlayabilecek durumdadır.

Elverişli iklim, ekilebilir arazi, su kaynaklarının fazlalığı dikkate alındığında tarım sektörü yatırım yapılabilecek alanların başında yer almaktadır. Daha önce kamulaştırdığı alanlarda üretimi canlandıramayan **Hükümet, tarım alanlarını yabancılara kiralayarak üretimi artırmak istemektedir. Ayrıca arazi kira giderlerinin de üretilen mahsulle ödenmesi mümkündür.** Hükümet, **stratejik ortaklık veya karma şirket modelleriyle** üretimi yabancı yatırımcılarla birlikte gerçekleştirmek istemektedir. Önerilen modele göre, Venezuela tarafı arazi, hukuki ve fiziki güvenlik, alım garantisi, yakıt, makine ve işçilik katkısı sağlarken yabancı yatırımcı, tohum, gübre ve kimyasal girdi, know-how, teknoloji ve danışmanlık sağlayacaktır. Elde edilen ürün ise anlaşma sırasındaki ortaklık yapısına bağlı olarak paylaşılacak ve yabancı yatırımcı kendi payını devlete veya iç ve dış piyasaya satabilecektir.

Özellikle Bolivar ve Amazon eyaletlerinde yoğunlaşan orman alanları başta kereste üretimi olmak üzere yatırım beklemektedir. Bölge teka, Karaip çamı, akasya mangium, okalıptus başta olmak üzere tropikal ağaç türleri açısından oldukça elverişlidir. Venezuela Hükümeti ekolojik olarak sürdürülebilirliği gözeterek sektörü yabancı yatırımcılara açmaktadır.

Ülkede **çalışamaz durumda olan ya da düşük kapasite ile çalışan binlerce şirket ve fabrika** bulunmaktadır. Hükümet yetkilileri kar paylaşımı yoluyla bunları yabancılara devretmeyi planlamaktadır.

Toptan ve perakende ticaret alanındaki yatırımların da karlılığı yüksek olacaktır. Devletin kur ve fiyat üzerindeki kontrollerinin kalkmasıyla birlikte son zamanlarda çok sayıda toptan ve perakende ticaret firmaları ortaya çıkmaktadır.

Ülkenin yıllardır aksayan altyapı yatırım eksikliği nedeniyle başta elektrik, su ve ulaşım hizmetleri sıkıntılar yaşamaktadır. Bu alanda önümüzdeki dönemde ciddi yatırımlar yapılacağı açıklanmaktadır. Alternatif finansman imkânları geliştirilmek suretiyle söz konusu projelere yatırım yapılabilir.

Venezuela'da şirket kurma ve ortaklık şartlarına dair detaylı bilgiye Ticaret Bakanlığı tarafından hazırlanan "[Yurt Dışı Yatırım Profili](#)" dosyasından ulaşılabilmektedir (Anonim e, 2022).

ARAZİ KULLANIMI

Vilayet	İşletme sayısı	Kullanım durumu	Toprak sınıfı	Alanlar (ha)*
Anzoategui	26	Tarımsal Arazi	3	2378,5
			4	15607,4
		Mera	5	8042,9
			6	45526,4
		Orman	7	1031,1
			8	19231,5
Bolivar	15	Tarımsal Arazi	3	36633,6
			4	3681,0
		Ekolojik Koruma	9	635,7
			5	9478,7
		Mera	6	22897,9
			7	36387,5
Orman	8	328073,3		
	Monagas	41	Tarımsal Arazi	2
3				3705,0
Mera			4	7338,5
			6	43098,4
Orman			7	7980,3
			8	20357,5
Portoguesa	35	Tarımsal Arazi	1	616,5
			2	22570,5
		Mera	3	11333,2
			4	13535,5
		Orman	6	22521,6
			7	1659,7
Sucre	1	Tarımsal Arazi	3	3641,2
		Orman	8	313,6
TOPLAM	118			688712,6

Kaynak: Venezuela Üretken Tarım ve Araziler Bakanlığı

Yukarıda bahsedilen arazi sınıflandırmalarında, 1. ve 4. sınıf arası araziler tarım ürünleri üretimi için uygun olarak değerlendirilen arazilerdir. 5. Sınıf araziler çayır-mera olarak kullanılabilirken, diğer araziler ise; ıslaha uygun olmayan ya da ıslahı ekonomik olarak verimli olmayan ancak kırsal turizm gibi diğer üretim dışı faaliyetler için değerlendirilebilecek arazileri ifade etmektedir. 6. sınıf ve sonraki sınıftaki arazilerin içerisinde doğal yaşam rezervleri, bataklık, çöl veya erozyona dayanıksız araziler de yer almaktadır.

Venezuela arazi varlığının; **798 hektarı I. Sınıf, 1.706 hektarı 2. Sınıf, 76.710 hektarı 3. Sınıf, 261.837 hektarı 4. Sınıf, 516.429 hektarı da 5. ve daha büyük sınıflardan oluşmaktadır. 1. ve IV. sınıf araziler toplamı 341.050 hektardır.**

İKLİM

Parametre	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haz.	Tem.	Ağu.	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık	Ort.
Ort. Sıcaklık (°C)	26,8	27,6	28,6	29,1	28,1	26,5	25,9	26,3	27	27,4	27,1	26,6	27,3
Min. Sıcaklık(°C)	23	23,3	23,9	24,7	24,4	23,7	23,2	23,4	23,8	24,1	24	23,4	23,7
Maks. Sıcaklık(°C)	31,8	32,9	34,4	34,6	32,9	30,6	29,9	30,3	31,3	31,8	31,6	31,1	31,9
Yağış (mm)	17	12	13	46	123	177	200	190	123	98	69	39	1.107*
Nem(%)	65	60	55	58	67	79	83	83	79	76	76	73	71,2
Yağmurlu günler (g.)	3	2	2	4	12	17	19	18	14	12	11	7	121*

Kaynak: (Dünya Bankası, 2022)

* Yıllık yağış miktarı ve yağmurlu günler sayısı toplam olarak verilmiştir.

Tropik bir iklim kuşağında yer alan Venezuela sıcak ve nemli bir iklime sahiptir. Genellikle haziran-ekim ayları yağmur mevsimiyken, kasım-mayıs aylarında yağış düşüktür.

1.000 metre yükseklikteki Avila Dağları'nda konuşlanan başkent Karakas, ortalama 22 °C sıcaklığa sahiptir.

BİTKİSEL ÜRETİM

EKİM ALANLARI

ÜRÜN	2018 (ha)	2019 (ha)	2020 (ha)	2021 (ha)	2022 (ha)
Mısır	377.855	340.731	394.408	451.630	376.278
Kahve, taze	149.536	162.900	158.056	159.539	160.408
Pirinç	170.654	150.251	173.347	182.573	159.451
Fasulye, kuru	30.688	87.507	97.784	91.250	147.814
Kakao çekirdekleri	78.464	79.255	80.022	81.593	83.534
Susam tohumu	39.890	40.148	57.126	56.618	60.510
Plantain ve pişirme muzları	64.028	64.258	59.627	59.747	57.918
Yağlı palmiye meyvesi	43.041	40.854	52.226	58.247	54.788
Şeker kamışı	58.977	65.971	58.528	59.586	40.813
Muz	39.697	39.196	34.654	36.564	37.250
Manyok, taze	39.739	32.470	33.704	33.060	30.696
Portakal	22.413	20.290	25.246	25.169	26.096
Patates	17.357	22.130	22.956	23.935	23.947
Ananas	22.479	22.249	22.411	22.337	22.173
Sorgum	15.499	13.028	25.996	24.786	16.188
Hindistancevizi, kabuklu	19.692	16.222	16.907	17.100	15.712
Mango, guava ve mangosten	8.682	7.934	5.449	7.799	11.149
Kırmızı ve yeşil biber	9.471	9.863	9.201	10.239	11.129
Avokado	9.549	11.957	11.333	10.985	10.567
Ayçiçeği çekirdeği	5.117	2.500	11.250	6.054	9.541
Havuç ve şalgam	6.414	8.476	8.443	8.920	9.057
Soğan ve arpacık soğanı, kuru	6.794	8.552	8.358	8.764	8.890
Mandalina	10.788	9.577	8.195	7.933	8.808
Domates	9.027	9.471	8.547	8.399	8.617
Papaya	8.084	5.814	8.432	8.333	8.453
Kabaklar, kabak ve su kabakları	6.235	6.863	6.781	6.971	7.997
Karpuz	4.191	7.412	7.434	8.170	7.893
Yautia (cooyam)	7.372	7.066	7.498	7.541	7.552
Limon ve misket limonu	6.131	6.582	6.419	6.736	7.039

Kavun ve diğer kavunlar	2.456	7.244	6.110	6.431	6.152
Diğer meyveler (nes)	4.638	3.923	5.856	5.806	5.843
Diğer tropikal meyveler (nes)	4.638	3.686	4.872	4.817	4.786
Soya fasulyeleri	8.977	3.158	4.891	5.713	4.571
Yenilebilir kökler ve yumrular (nes)	4.615	4.548	4.567	4.576	4.564
Yer elması	5.059	4.479	5.063	4.851	4.186
Marul ve hindiba	2.614	3.034	3.844	4.042	3.790
Lahana	2.531	3.378	3.319	3.651	3.749
Şeftali ve nektarin	1.612	1.392	1.495	2.386	3.561
Soğan ve arpacık soğan, taze	2.757	2.239	2.978	3.183	2.755
Güvercin bezelyesi, kuru	2.529	2.746	2.788	2.599	2.519
Pamuk tohumu, çırılmamış	3.813	2.156	5.376	4.758	2.510
Çilek	722	662	678	1.314	2.362
Tatlı patates	1.569	1.960	2.007	2.003	2.070
Sarımsak, taze	1.677	1.437	1.563	1.622	1.633
Üzüm	1.248	1.200	1.187	1.279	1.540
Patlıcan	1.127	1.437	1.337	1.279	1.433
İşlenmemiş tütün	1.232	1.687	1.696	1.680	1.386
Karnabahar ve brokoli	928	1.228	1.222	1.417	1.366
Şekerpancarı	1.181	1.102	1.145	1.182	1.213
Sisal, çiğ	1.188	1.040	1.169	1.132	1.114
Salatalık ve kornişon	1.001	955	1.022	1.129	1.082
Pomelo ve greyfurt	989	1.001	1.011	1.020	1.011
Diğer sebzeler (nes), taze	4.701	3.655	2.530	1.541	895
Yer fıstığı, kabuksuz	565	809	1.137	993	861
Çalı fasulyesi	567	72	620	493	431
İspanak	298	247	284	320	326
Buğday	431	282	234	199	222
Bezelye, kuru	135	133	120	106	92
İncir	0	0	0	0	0

Kaynak: (FAOSTAT, 2024)

VERİM

ÜRÜN	2018 (kg/ha)	2019 (kg/ha)	2020 (kg/ha)	2021 (kg/ha)	2022 (kg/ha)
Şekerpancarı	54.364	47.052	56.983	53.975	50.773
Lahana	32.907	28.758	28.481	28.036	28.810
Havuç ve şalgam	28.654	24.115	26.723	27.028	25.473
Karnabahar ve brokoli	24.726	18.707	22.796	23.311	22.668
Kavun ve diğer kavunlar	24.434	21.648	21.172	20.836	22.235
İşlenmemiş tütün	22.895	24.845	21.069	20.318	21.754
Papaya	20.684	20.392	19.948	20.731	21.535
Yağlı palmye meyvesi	23.011	22.147	21.798	21.592	21.531
Güvercin bezelyesi, kuru	21.041	21.195	21.106	21.288	21.305
Mandalina	20.263	19.784	21.642	21.760	21.207
Çalı fasulyesi	20.229	19.689	20.297	20.621	20.763
Limon ve misket limonu	24.190	19.333	19.119	19.768	20.350
Pomelo ve greyfurt	21.863	19.310	19.661	19.784	19.910
Diğer sebzeler (nes), taze	19.109	17.400	18.641	18.793	18.518
İspanak	19.647	18.826	19.021	19.196	18.360
Diğer tropikal meyveler (nes)	19.293	18.178	17.802	18.164	18.348
Soğan ve arpacık soğanı, kuru	18.875	18.427	18.370	17.897	17.844
Tatlı patates	15.426	16.668	19.948	20.156	17.325
Diğer meyveler (nes)	14.436	14.843	15.634	16.194	16.697
Patates	16.467	15.866	16.984	17.190	15.900
Soya fasulyeleri	15.343	14.445	14.854	15.520	15.676
Salatalık ve kornişon	14.471	11.880	15.087	15.299	14.508
Muz	16.046	12.976	15.235	14.675	14.189
Yenilebilir kökler ve yumrular (nes)	14.480	14.082	14.204	14.256	14.181
Soğan ve arpacık soğan, taze	12.202	17.990	12.851	13.601	13.998
Kırmızı ve yeşil biber	15.017	13.357	15.017	14.373	13.908
İncir	15.825	17.000	16.339	15.581	13.713
Mısır	12.185	12.090	12.271	13.268	13.555
Portakal	14.436	14.095	13.352	13.094	12.973

Yer fıstığı, kabuksuz	12.555	12.616	12.917	12.703	12.593
Manyok, taze	12.520	12.298	12.317	12.347	12.343
Avokado	12.359	10.881	11.356	11.816	12.172
Yautia (cocoyam)	12.359	10.881	11.356	11.816	12.172
Yer elması	11.930	11.188	11.533	11.682	11.702
Çilek	10.927	10.014	11.577	12.072	11.503
Ananas	11.778	11.557	11.138	11.101	11.487
Patlıcan	11.967	10.382	11.416	12.171	11.467
Hindistancevizi, kabuklu	10.723	11.092	10.883	10.858	11.334
Mango, guava ve mangosten	10.523	11.948	11.268	10.836	10.360
Buğday	9.024	10.875	9.657	9.952	10.102
Ayçiçeği çekirdeği	10.034	9.565	9.788	9.967	9.727
Üzüm	8.881	8.429	8.842	9.067	8.988
Plantain ve pişirme muzları	7.961	7.867	7.761	7.658	7.700
Marul ve hindiba	2.888	3.003	4.149	3.347	3.595
Sarımsak, taze	3.779	2.499	3.032	3.136	3.209
Kabaklar, kabak ve su kabakları	2.875	3.439	4.064	4.073	3.001
Karpuz	2.671	2.947	2.830	2.834	2.793
Sisal, çiğ	2.864	3.000	2.122	2.218	2.275
Susam tohumu	2.026	2.044	2.028	2.032	2.035
Domates	1.544	2.232	1.834	1.712	1.836
Şeftali ve nektarin	1.489	1.338	1.519	1.628	1.604
Sorgum	1.331	1.452	1.377	1.327	1.333
Pirinç	1.092	1.400	1.172	1.127	1.156
Fasulye, kuru	719	767	1.200	1.120	818
Bezelye, kuru	772	759	718	719	730
Şeker kamışı	547	700	686	675	663
Pamuk tohumu, çırılmamış	352	352	390	378	360
Kahve, taze	389	350	343	349	356
Kakao çekirdekleri	343	363	348	345	351

Kaynak: (FAOSTAT, 2024)

ÜRETİM MİKTARI

ÜRÜN	2018 (ton)	2019 (ton)	2020 (ton)	2021 (ton)	2022 (ton)
Şeker kamışı	3.206.225	3.104.097	3.335.090	3.216.146	2.072.189
Mısır	1.091.345	1.023.089	1.636.271	1.511.389	1.352.568
Plantain ve pişirme muzları	754.121	742.615	664.095	663.263	665.317
Yağlı palmiye meyvesi	452.907	488.114	588.461	631.165	567.615
Muz	636.973	508.615	527.948	536.586	528.550
Pirinç	490.583	516.752	704.531	743.571	478.473
Patates	379.472	427.319	451.334	473.517	476.796
Ananas	472.984	471.561	473.016	475.512	472.400
Manyok, taze	497.533	399.314	415.147	408.178	378.873
Portakal	273.476	365.009	324.436	342.331	365.286
Havuç ve şalgam	183.788	204.398	225.633	241.101	230.701
Soğan ve arpacık soğanı, kuru	156.333	189.404	182.179	189.227	191.412
Domates	182.918	187.373	184.979	182.774	182.735
Hindistancevizi, kabuklu	211.164	179.926	183.997	185.669	178.088
Karpuz	95.951	184.151	156.629	165.998	171.696
Papaya	154.480	101.165	157.177	156.598	156.533
Kırmızı ve yeşil biber	142.224	131.736	138.167	147.162	154.788
Mandalina	166.419	159.626	163.481	159.897	152.591
Mango, guava ve mangosten	105.789	95.921	66.862	103.474	151.121
Kavun ve diğer kavunlar	60.010	156.819	129.357	133.995	136.795
Avokado	118.017	130.109	128.694	129.798	128.611
Kabaklar, kabak ve su kabakları	102.674	108.888	115.169	119.839	127.155
Fasulye, kuru	22.065	67.152	117.341	102.217	120.900
Lahana	83.301	97.144	94.528	102.360	108.003
Limon ve misket limonu	76.975	83.041	82.914	85.571	88.639
Yautia (cocoyam)	87.947	79.052	86.483	88.088	88.372
Diğer tropikal meyveler (nes)	66.953	54.705	76.163	78.011	79.914
Marul ve hindiba	63.233	58.657	73.492	79.910	77.119
Şeftali ve nektarin	33.349	28.385	29.819	49.471	76.679

Diğer meyveler (nes)	66.953	55.298	78.189	76.024	75.802
Yenilebilir kökler ve yumrular (nes)	66.826	64.038	64.867	65.244	64.716
Kahve, taze	58.188	57.015	54.242	55.747	57.177
Soğan ve arpacık soğan, taze	52.032	41.257	54.704	56.960	49.168
Çilek	14.179	12.463	12.897	25.223	43.363
Yer elması	45.653	48.710	48.893	48.272	42.290
Sorgum	44.381	39.083	55.163	54.964	36.822
Karnabahar ve brokoli	22.946	22.972	27.847	33.025	30.972
Kakao çekirdekleri	26.879	28.749	27.827	28.144	29.325
Şekerpancarı	23.890	21.697	23.241	24.378	25.175
Susam tohumu	14.041	14.141	22.263	21.376	21.802
Üzüm	19.749	20.400	19.398	19.933	21.123
Tatlı patates	15.744	18.747	19.646	19.960	20.139
Patlıcan	13.487	14.919	15.260	15.566	16.429
Diğer sebzeler (nes), taze	90.696	66.441	45.040	27.984	16.420
Salatalık ve kornişon	14.485	11.345	15.414	17.278	15.704
Sarımsak, taze	14.895	12.113	13.819	14.711	14.679
Pomelo ve greyfurt	7.869	7.877	7.844	7.813	7.782
Ayçiçeği çekirdeği	2.799	1.750	7.717	4.089	6.326
Soya fasulyeleri	11.951	4.584	6.736	7.580	6.091
İspanak	4.574	3.568	4.219	4.962	5.105
Çalı fasulyesi	6.201	721	7.178	5.956	4.955
Pamuk tohumu, çırılmamış	4.165	3.019	6.301	5.362	2.901
Yer fıstığı, kabuksuz	2.135	2.022	3.448	3.114	2.763
İşlenmemiş tütün	1.902	3.766	3.111	2.876	2.545
Sisal, çiğ	2.407	2.125	2.371	2.301	2.266
Güvercin bezelyesi, kuru	1.953	2.085	2.002	1.868	1.839
Buğday	1.151	831	663	564	621
Bezelye, kuru	201	178	182	172	147
İncir	0	0	0	0	0

Kaynak: (FAOSTAT, 2024)

HAYVANSAL ÜRETİM

ÜRETİM MİKTARI

ÜRÜN	2018 (ton)	2019 (ton)	2020 (ton)	2021 (ton)	2022 (ton)
Çiğ süt (sığır)	2.203.957	2.366.459	2.762.114	2.444.177	2.524.250
Tavuk eti	427.244	449.369	455.074	432.396	424.453
Kemikli sığır eti	405.714	361.453	346.027	356.625	401.974
Kemikli domuz eti	124.482	124.514	125.878	129.805	114.100
Sığır sakatatı (yenilebilir)	59.615	53.111	50.845	52.402	59.066
Sığır derisi	49.679	44.260	42.371	43.668	49.221
Manda eti	11.616	19.170	17.894	17.816	17.945
Sığır yağı	14.076	12.540	12.005	12.373	13.946
Domuz sakatatı (yenilebilir)	10.270	10.272	10.385	10.709	9.413
Domuz yağı	6.691	6.693	6.766	6.977	6.133
Keçi eti	5.727	6.834	6.522	6.434	5.856
Koyun eti	3.749	3.313	3.071	3.186	3.737
Manda derisi	1.959	3.233	3.018	3.005	3.027
Manda sakatatı (yenilebilir)	1.936	3.195	2.982	2.969	2.991
Keçi sakatatı (yenilebilir)	784	936	893	881	802
Manda yağı	420	693	647	644	649
Doğal bal	631	589	607	620	643
Koyun sakatatı (yenilebilir)	625	552	512	531	623
Koyun derisi	592	523	485	503	590
Keçi derisi	486	579	553	545	496
Tavşan ve yabani tavşan etleri	109	123	132	139	131
Keçi yağı	125	149	142	140	127
Koyun yağı	108	96	89	92	108
Balmumu	75	73	73	73	72
Ördek eti	32	43	46	49	0
Kaz eti	3.520	3.353	2.283	2.015	0

Kaynak: (FAOSTAT, 2024)

HAYVAN VARLIĞI

ÜRÜN	2018 (Adet)	2019 (Adet)	2020 (Adet)	2021 (Adet)	2022 (Adet)
Sığır	15.898.928	16.002.651	16.055.171	15.985.583	16.644.150
Domuz	3.024.753	3.004.349	3.089.315	3.039.472	3.193.425
Keçi	1.514.873	1.515.185	1.584.917	1.604.337	1.394.118
Koyun	603.187	607.702	618.694	609.861	631.632
Ađ	522.621	525.671	526.813	527.826	528.839
Eşek	440.000	440.000	440.000	440.000	440.000
Tavuk (1000 adet)	127.450	125.750	124.965	126.055	125.528
Katır	72.000	72.000	72.000	72.000	72.000
Arıkovanı	11.153	11.190	10.956	10.710	10.483
Tavşan (1000 adet)	50	44	36	43	41

Kaynak: (FAOSTAT, 2024)

ORMAN ÜRÜNLERİ ÜRETİMİ

Ürün	Birim	2018	2019	2020	2021	2022
Odun yakıtı, iğne yapraklı olmayan	m ³	4.304.326	4.328.310	4.352.652	4.377.226	4.402.154
Kesilmiş ağaç, iğne yapraklı	m ³	670.000	670.000	670.000	670.000	670.000
Diğer endüstriyel yuvarlak ağaçlar, iğne yapraklı olmayan	m ³	485.000	485.000	485.000	485.000	485.000
Diğer kağıt ve kartonlar	t	296.371	296.371	296.371	296.371	296.371
Kağıt hamuru, yuvarlak ve bölünmüş, iğne yapraklı olmayan	m ³	282.000	282.000	282.000	282.000	282.000
Kesilmiş ağaç, iğne yapraklı olmayanların tümü	m ³	280.000	280.000	280.000	280.000	280.000
Kağıt hamuru, yuvarlak ve bölünmüş, iğne yapraklı	m ³	251.000	251.000	251.000	251.000	251.000
Talaş ve parçacıklar	m ³	215.000	215.000	215.000	215.000	215.000
MDF/HDF	m ³	212.000	212.000	212.000	212.000	212.000
Kurtarılan kağıt	t	201.000	201.000	201.000	201.000	201.000
Testere kütükleri ve kaplama kütükleri, iğne yapraklı	m ³	174.000	174.000	174.000	174.000	174.000
Ev ve hijyen kağıtları	t	133.754	133.754	133.754	133.754	133.754
Testere kütükleri ve kaplama kütükleri, iğne yapraklı olmayan	m ³	125.000	125.000	125.000	125.000	125.000
Ahşap artıkları	m ³	123.000	123.000	123.000	123.000	123.000
Kutu malzemeleri	t	109.815	109.815	109.815	109.815	109.815
Yonga levha	m ³	74.000	74.000	74.000	74.000	74.000
Ambalaj kağıtları	t	41.067	41.067	41.067	41.067	41.067
Baskı ve yazı kağıdı	t	39.434	39.434	39.434	39.434	39.434
Baskı ve yazı kağıdı, kaplanmamış, ahşapsız	t	39.434	39.434	39.434	39.434	39.434
Odun kömürü	t	25.000	20.000	20.000	20.000	20.000
Diğer fiber levhalar	m ³	19.000	19.000	19.000	19.000	19.000
Kimyasal odun hamuru	t	17.928	17.928	17.928	17.928	17.928
Kimyasal odun hamuru, sülfat, ağartılmış	t	17.928	17.928	17.928	17.928	17.928
Karton	t	11.735	11.735	11.735	11.735	11.735
Kontrplak	m ³	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000
Kaplama levhaları	m ³	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000
Sunta	m ³	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000

Kaynak: (FAOSTAT, 2024)

DIŞ TİCARET

Yıllar	İhracat			İthalat		
	Genel	Tarım	Tarımın Payı (%)	Genel	Tarım	Tarımın Payı (%)
2018	37,8	0,3	0,8	12,1	2,5	20,7
2019	18,8	0,4	2,1	6,5	1,5	23
2020	5,9	0,4	6,8	7,0	2,0	2,8
2021	4,8	0,8	16,6	8,4	2,6	31
2022	4,9	0,7	14,3	11,2	3,3	29,5
2023	7,1	0,6	8,5	9,8	2,6	26,5

Kaynak: (Trademap, 2024) (Milyar ABD doları, yansı veri)

Dünya ithalatındaki payı **%4,4**, Dünya ihracatındaki payı **%2**

DIŞ TİCARET ORTAKLARI

Venezuela'nın Ürün İhraç Ettiği İlk 5 Ülke

Çin, Türkiye, ABD, Hollanda, Brezilya

Türkiye 2. Sırada

Venezuela'nın Tarımsal Ürün İhraç Ettiği İlk 5 Ülke

ABD, Mısır, Hollanda, Fransa, İspanya

Türkiye 25. Sırada

Venezuela'nın Ürün İthal Ettiği İlk 5 Ülke

Çin, ABD, Brezilya, Kolombiya, **Türkiye**

Venezuela'nın Tarımsal Ürün İthal Ettiği İlk 5 Ülke

Brezilya, ABD, Türkiye, Arjantin, Kanada

Türkiye 3. Sırada

Kaynak: (Trademap, 2024), yansı veri

VENEZUELA'NIN İHRAÇ ETTİĞİ İLK 10 TARIM ÜRÜNÜ

ÜRÜNLER	2018	2019	2020	2021	2022
030617 Diğer karidesler; dondurulmuş	82,2	141,7	135,0	186,8	226,0
220840 Rom ve tafia-alkol derecesi % 80'den az, tağıir edilmemiş	66,7	74,2	66,3	97,2	108,6
160510 Yengeçler (hazırlanmış/konserve)	47,7	43,9	40,9	68,0	83,9
030342 Sarı yüzgeçli orkinos	26,8	15,6	23,9	26,5	44,5
090111 Kahve (kavrulmuş ve kafeinsiz hariç)	5,5	3,2	2,9	8,0	33,4
180100 Kakao dane ve kırıkları (ham/kavrulmuş, bütün/kırık)	28,9	46,6	31,5	35,4	33,0
030289 Diğer balıklar(taze veya soğutulmuş)	21,4	16,8	17,9	30,9	29,9
071331 Kuru, kabuklu fasulye türü	641	11,6	23,4	16,7	25,1
030389 Diğer balıklar (dondurulmuş)	82,2	141,7	135,7	186,8	226,0
071331 Vigla mango türü fasulye (kabuksuz) (tanelleri ikiye ayrılmış)	66,7	74,2	66,349	97,2	108,6
Toplam	383,1	466,0	481,0	806,9	788,3

Kaynak: (Trademap, 2024)(Milyon ABD doları, yansı veri)

TARIM ÜRÜNLERİ İHRACATINDAKİ BAŞLICA ÜLKELER

ÜLKELER	% PAY
Amerika Birleşik Devletleri	24,8
Fransa	20,7
Hollanda	13,5
İspanya	7,9
Ekvador	5,9
Guatemala	3,6
İtalya	3,3
Almanya	2,2
Kanada	1,8
Kolombiya	1,4

Türkiye 14. Sırada yer almaktadır. (%1,2)

VENEZUELA'NIN İTHAL ETTİĞİ İLK 10 TARIM ÜRÜNÜ

HS Kodu	ÜRÜNLER	2018	2019	2020	2021	2022
230400	Soya fasulyesi yağı üretiminden arta kalan küspe ve katı atıklar	187,0	165,3	88,6	194,9	305,5
100590	Mısır (tohumluk olmayan)	263,0	164,9	291,1	163,9	281,7
150790	Soya yağı ve fraksiyonları; diğer	38,1	47,2	103,2	204,2	219,0
100199	Buğday (makarnalık hariç) ve mahlût; tohumluk olmayan	160,2	78,6	84,0	148,5	203,4
190190	Malt hülasası	46,6	53,9	39,8	64,6	123,1
170199	Şeker kamışı veya pancarı ve kimyasal olarak saf sakaroz, katı halde	27,9	45,5	127,4	116,8	121,4
190219	Makarna; yumurtasız (pişirilmemiş)	52,8	96,2	127,8	135,8	121,2
170114	Diğer kamış şekeri; ilave aroma veya renk verici madde içermeyen ham	146,1	25,7	51,2	82,6	118,8
210690	Diğer gıda müstahzarları	20,7	46,8	65,5	102,0	109,6
110100	Buğday ve meslin unu	28,7	52,2	87,6	81,6	106,9
Toplam		2.547,5	1.520,1	1.986,5	2.500,1	3.114,1

Kaynak: (Trademap, 2024), (Milyon ABD doları, yansı veri)

TARIM ÜRÜNLERİ İTHALATINDAKİ BAŞLICA ÜLKELER

ÜLKELER	% PAY
Brezilya	34,7
Amerika Birleşik Devletleri	25,2
Türkiye	9,6
Kolombiya	8,5
Kanada	6,6
Arjantin	5,2
Şili	2,2
İtalya	1,2
İspanya	1,2
Ekvador	0,8

Kaynak: (Trademap, 2024)(Milyon ABD doları, yansı veri)

ORMAN ÜRÜNLERİ İTHALATI

HS Kodu	ÜRÜNLER	2019	2020	2021	2022
481910	Oluklu kâğıt veya kartondan kutu	22,9	13,1	11,2	16,7
480256	Sıvanmamış kâğıt ve karton (yazım-basım	10,3	3,9	8,2	12,8
482390	Diğer kâğıt, karton, selüloz vatka ve lif	1,7	2,4	5,5	9,9
470321	Sodali veya sülfatlı kimyasal odun hamuru	9,3	10,6	6,0	9,1
481159	Plastik sıvanmış, emdirilmiş veya kaplanmış kâğıt ve kartonlar	2,8	2,9	3,8	6,7
TOPLAM		122,4	113,3	106,5	148,7

Kaynak: (Trademap, 2024)(Milyon ABD doları, yansı veri)

Orman Ürünü İthalat Partnerleri: Brezilya %22,6 ABD %22,1 Kolombiya %18,2

ORMAN ÜRÜNLERİ İHRACATI

HS Kodu	ÜRÜNLER	2019	2020	2021	2022
440290	Odun kömürü (bambudan olmayanlar)	6,1	5,5	8,11	12,3
440729	Rio pelesenki, para pelesenki, rose pelesenki	1,7	1,6	4,7	9,0
440711	Çam ağacından kereste; kalınlık ≥6mm	4,5	3,8	8,0	9,0
480300	Tuvalet ve temizlik kâğıtları	2,9	0,9	0,6	5,2
440342	Tik ağacı	0	0	0	3,4
TOPLAM		26,6	21,4	41,4	51,6

Kaynak: (Trademap, 2024)(Milyon ABD doları, yansı veri)

Orman Ürünü İhracat Partnerleri: Kolombiya %45,7 ABD %17,1 İspanya %12 **Türkiye %1,8 (6.sırada)**

TÜRKİYE-VENEZUELA TİCARETİ

Yıllar	İhracat			İthalat		
	Genel	Tarım	%	Genel	Tarım	%
2018	120,5	75,2	62,4	1.019	0,05	0
2019	131,5	106,4	81	19,7	2,5	12
2020	236,2	197,3	83,5	61,7	2,7	4,3
2021	299,7	221,6	73,9	551,2	2,2	0,3
2022	365,8	267,5	73,1	717,4	5,1	0,7
2023	365,4	251,0	68,7	367,0	6,9	1,9

Kaynak: (Trademap, 2024)(Milyon ABD doları)

TÜRKİYE'NİN VENEZUELA'YA İHRAÇ ETTİĞİ İLK 10 TARIM ÜRÜNÜ

HS KODU	ÜRÜNLER	2018	2019	2020	2021	2022	2023
190219	Makarna; yumurtasız (pişirilmemiş)	28.9	63.5	116.0	120.3	115.5	91.4
110100	Buğday unu/mahlût unu	7.8	31.6	55.8	47.0	90.0	88.9
160232	Tavuk Eti	0	110	439	4.2	17.1	19.0
150710	Soya yağı ve fraksiyonları	0	0	0	0	0	14.5
210690	Diğer gıda müstahzarları	152	2.2	700	769	2.9	6.7
190532	Waffle ve gofretler	73	441	4.0	10.7	6.5	4.4
151219	Ayçiçeği yağı	13.8	2.1	4.0	6.0	4.9	4.1
180690	Diğer çikolata, kakao içeren gıda müstahzarları	66	323	3.1	9.8	7.2	3.8
151211	Ayçiçeği tohumu yağları	0	0	0	0	0	2.7
180631	Çikolata ve kakao içeren diğer müstahzarlar, <= 2 kg'lık bloklar	0	106	1.9	5.3	6.9	2.5
TOPLAM		75,2	106,4	197,3	221,7	267,5	251,1

Kaynak: (Trademap, 2024)(Bin ABD doları)

TÜRKİYE'NİN VENEZUELA'DAN İTHAL ETTİĞİ TARIM ÜRÜNLERİ

HS KODU	ÜRÜNLER	2018	2019	2020	2021	2022	2023
030617	Diğer karidesler; dondurulmuş	0	0	0	0	1.579	3.040
071331	Vigla mango türü fasulye (kabuksuz) (taneleri ikiye ayrılmış)	18	2.266	2.529	2.229	2.854	2.188
120740	Susam tohumu	0	0	0	0	0	905
030752	Ahtapotlar; dondurulmuş	0	0	0	0	424	631
090111	Kahve; kafeini alınmamış, kavrulmamış	0	0	0	0	76	107
TOPLAM		54	2.5	2.7	2.2	5.2	6.9

Kaynak: (Trademap, 2024)(Bin ABD doları)

TÜRKİYE'DEN VENEZUELA'YA İHRAÇ POTANSİYELİ YÜKSEK ÜRÜNLER

Potansiyel Ürün	Venezuela'nın Dünyadan İthalatı (milyon \$)	Türkiye'den İthalatı (Milyon \$)	TR'nin Dünyaya İhracatı (milyon \$)	Dünya İhracatında Ülkelerin Payı	Venezuela'nın İthalat Partnerleri
HS: 110100 Buğday ve mahlût unu	101,8	88,9	1.474,1	Türkiye %22,2 Kazakistan %11,1 Almanya %7,7 Hindistan %4,1 Özbekistan %4	Türkiye %87 Brezilya %6,5 Kolombiya %5,9 Arjantin %0,05
HS: 190531 Tatlı bisküviler	29,0	2,2	455,5	Meksika %11,2 Almanya %8,1 Hollanda %8 Belçika %5,9 Kanada %5,4 Türkiye %4	Brezilya %51,7 Kolombiya %34,4 Türkiye %6,9 İtalya %1,7 İspanya %1,2
HS: 170490 Şekerli Mamuller Kakao içermeyen	70,9	0,2	838,6	Almanya %12,6 Çin %9,4 Meksika %7,1 İspanya %5,6 Belçika %5,6 Türkiye %5,3	Kolombiya %84,3 Brezilya %7,6 ABD %3,1 İspanya %1,6
HS: 190590 Ekmekler	27,7	0,7	580,1	Kanada %11 Almanya %10,7 Fransa %8,1 Belçika %7,2 Türkiye %1,7	Kolombiya %55,5 ABD %26 İtalya %7,4 Çin %2,8 Türkiye %2,7
HS: 210690 Gıda müstahzarları	103	6,7	658,8	Singapur %12,5 ABD %11 Almanya %8,8 Hollanda %6,7 Çin %5,2 Türkiye %1	ABD %35,3 Brezilya %29,4 Kolombiya %11,4 Türkiye %6,5

Kaynak: Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından Trademap verileri kullanılarak düzenlenmiştir.



YATIRIM ORTAMI

Venezuela, 2020 yılında 959 milyon dolar ile doğrudan yabancı yatırım çeken ülkeler arasında 85. sıradadır. Birleşmiş Milletler Ticaret ve Kalkınma Konferansı'na (UNCTAD) göre ABD 156 milyar dolar ile birinci Türkiye 8 milyar dolar ile otuzuncu sıradadır. 2018-2020 döneminde toplam doğrudan yabancı yatırım miktarı 5 milyar dolar olan Venezuela, 2020 yılında 25 milyar dolarlık toplam yabancı sermaye stoku ile dünyada 88. sıradadır. UNCTAD'a göre ABD 11 trilyon dolar ile birinci Türkiye 212 milyar dolar ile otuz üçüncü sıradadır.

Venezuela ekonomisini olumsuz etkileyen unsurlardan birini başta ABD ve AB olmak üzere ülkelerin uyguladığı dış yaptırımlar oluşturmaktadır. Venezuela'ya uygulanan yaptırımlara ve ülkedeki yatırım ortamına ait detaylı bilgilere Ticaret Bakanlığı tarafından hazırlanan "[Venezuela Ülke Raporu](#)" dokümanından ulaşabilmektedir (Anonim a, 2022).

Yabancı Yatırımlara İlişkin Ülke Mevzuatı

A. Genel

Yabancı yatırımları düzenleyen temel yasa 2017 tarihli Üretken Yabancı Yatırım Yasası'dır. Söz konusu Yasa'ya göre bir yatırımın yabancı yatırım olarak değerlendirilmesi için en az 800.000 avro veya 6.500.000 Çin Yuanı ya da eşiti döviz değerine sahip olması gerekmektedir. Küçük ve orta ölçekli şirketleri destekleme kapsamında değerlendirilirse bu miktarın %10'undan az olmamak kaydıyla daha düşük yatırımlar da yabancı yatırım kapsamına alınabilmektedir. Yatırım, fon şeklinde olabileceği gibi fiziki ya da lisans ve isim hakkı gibi fiziki olmayan sermaye şeklinde de olabilir. Bir şirketin yabancı olarak kabul edilmesi için %50'den fazlasını yabancı paya sahip olması gerekmektedir. Yatırım kaydedildikten sonra en az 2 yıl ülkede kalması zorunludur.

Venezuela'da iş yapmak isteyen şirketlerin yönetici ve temsilcilerine birden fazla giriş çıkış imkânıyla 1 yıl geçerli vize (TR-N) verilmektedir. Ülkede yabancı yatırımcı statüsüne sahip olan şirketlerin ortak ve temsilcilerine ise birden fazla giriş çıkış ve uzatma imkânına sahip 3 yıllık yatırımcı vizesi (TR-I) hakkı tanınmaktadır.

Ayrıca, tek taraflı zorlayıcı yaptırımların ve diğer kısıtlayıcı veya cezai önlemlerin takibinin yapılmasının yanı sıra, yatırım ve dış ticaret stratejisi çerçevesinde, üretim projelerinin değerlendirilmesi, onayı ve tanıtımından sorumlu olmak üzere Uluslararası Verimli Yatırım Merkezi kurulmuştur.

Yabancı Sermayeye Yönelik Kısıtlamalar

Mevzuat açısından bakıldığında yabancı şirketler için herhangi bir kısıtlama bulunmamaktadır. Venezuela Anayasası'nın 301. maddesine göre, yerli ve yabancı şirketlere eşit muamele ilkesi kabul edilmiştir. Bununla birlikte, uygulamada başta millileştirme ve kamulaştırma gibi sorunların yaşandığı bilinmektedir. Ayrıca, Anayasa'nın 302. maddesine göre petrol ve diğer stratejik sektörler için Hükümet yabancılara yönelik



kısıtlama getirebilmektedir. 2001 yılında çıkarılan Hidrokarbon Yasası'na göre bu sektörde faaliyet gösteren şirketlerin en az %50'lik payının kamuya ait olması gerekmektedir.

Yatırım Teşvik Mevzuatı

Yabancı yatırım statüsündeki yatırımın 2 yıl boyunca ülkede kalma zorunluluğu olmakla birlikte kârın tamamının ilk yıldan itibaren transferi mümkündür. Zorunlu hallerde kâr transfer oranı %60-80 arasında sınırlanabilir.

Yabancı yatırımlar; Hükümetin belirlediği alanlarda özel fayda sağlayıcı niteliklere sahip olursa vergi indirimi, hızlandırılmış amortisman, tarife muafiyeti, özel kredi koşulları, devlet tarafından sağlanan hammaddelere erişim kolaylığı gibi çeşitli teşvik türlerinden yararlanabilmektedir. Sanayi, hizmetler ve araştırma alanlarında yapılan yeni yatırımlarda %10 gelir vergisi indirimi uygulanmaktadır. Yatırım endüstri parklarında yapılırsa, yatırımın büyüklüğüne göre gelir vergisi indirimi %30-60 arasında değişmektedir. Turizm altyapısı alanında yapılan yatırımlardaki vergi indirimi %75 olarak uygulanmaktadır.

İhracatta KDV iadesi sistemi bulunmaktadır. Özel ekonomik bölgelerde sermaye malı ve teknoloji ithalatında KDV desteği uygulanmakta olup duruma göre vergi oranı %0-2 oranlarında değişmektedir.

DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR

Milyon \$		2016	2017	2018	2019	2020
Stok	Giriş	23.569	22.175	22.918	24.616	25.468
	Çıkış	26.101	25.396	25.641	27.843	26.782
Akım	Giriş	1.587	-68	886	934	959
	Çıkış	1.041	2.234	661	1.076	-79

Kaynak: UNCTAD

Sektör ve ülke bazında istatistiksel verilere açık kaynaklardan ulaşmak mümkün olmasa da yapılan değerlendirmelerde Venezuela'da tarihsel olarak yabancıların en ağırlıklı olduğu sektörlerin başta petrol olmak üzere doğal kaynaklar, bankacılık, iletişim ve imalat sanayileri olduğu tahmin edilmektedir.

Türkiye'nin Venezuela'daki Yatırımları

Merkez Bankası Ödemeler Dengesi İstatistiklerine göre 2002-2022/Mart dönemi için uluslararası doğrudan yatırım bulunmamaktadır.

Venezuela'nın Türkiye'deki Yatırımları

Merkez Bankası Ödemeler Dengesi İstatistiklerine göre 2002-2022/Mart dönemi için uluslararası doğrudan yatırım bulunmamaktadır.



BANKACILIK

Ülke para biriminin değerine (mevcut en büyük nakit paranın değeri yaklaşık 2 dolar civarındadır) ve bulunma güçlüğüne bağlı olarak ticaretle yerel nakit kullanımı çok düşük meblağlar tutan az sayıdaki iş dışında yoktur.

Döviz kullanımının yasak olduğu dönemlerde alışverişler bankamatik kartları ya da banka transferleri yoluyla yapılırken 2019 yılından itibaren döviz kullanımının kademe kademe serbest bırakılması üzerine alışverişlerin önemli bir kısmı ABD doları ile gerçekleştirilir hale gelmiştir. Yapılan son tahminlere göre ülke genelindeki alışverişlerin üçte ikisinden fazlası ABD doları ile yapılmaktadır.

Venezuela 2019 yılında kısmen liberal bir döviz kuru ve fiyat politikası izlemeye başlamıştır. Sabit kur sisteminin kaldırılarak belirli limitler dâhilinde özel bankalara döviz alım satım yetkisi verilmesi resmi kur ile karaborsa kuru arasındaki makasın büyük ölçüde kapanmasını sağlamıştır. Bu durum, alışverişlerde yabancı bankaların kredi kartlarının kullanılmasını da mümkün hale getirdiğinden ticaretin bir kısmı da kredi kartları ile gerçekleştirilmektedir.

Venezuela'da yerli ve yabancı sermayeli birçok banka hizmet vermektedir. Bankalar SUDEBAN (La Superintendencia de Instituciones del Sector Bancario) adlı kamu gözetim ve denetim kuruluşunun kurallarına tabi olarak faaliyet yürütmektedir (Anonim e, 2022).

VERGİLENDİRME

Gümrük vergisi yanında, ülkede uygulanmakta olan %16 katma değer vergisi ile sınırlı sayıdaki üründe uygulanan %10 özel tüketim vergisi de ithalat sırasında ödenmesi gereken vergilerdir.

Venezuela Kurucu Meclisinin vergilerle ilgili çeşitli kanunlarda yaptığı değişiklikler Resmi Gazete'nin 29 Ocak 2020 tarih ve 6507 sayılı mükerrer sayısında yayınlanmıştır. Buna göre, Venezuela Devlet Başkanına lüks diye tabir edilebilecek çeşitli malların ticaretinde %20'ye varan oranlarda ek harcama vergisi koyma yetkisi verilmiştir.

Ayrıca, yapılan alışverişlerde *Petro* (Kripto Para) dışında başka bir kripto para ya da döviz kullanılması durumunda %5-15 ek harcama vergisi alınacağı açıklanmıştır (Anonim a, 2022).



KAYNAKÇA

- Anonim a. (2022, 09 15). *Venezuela Ülke Profili*. T.C. Ticaret Bakanlığı Resmi İnternet Sayfası: <https://ticaret.gov.tr/data/61aa18ac13b87604f00c8a44/VENEZUELA%20%C3%BCIke%20profili%20%202022.pdf> adresinden alındı
- Anonim b. (2022, 09 16). *Dünya Ticaret Örgütü Resmi İnternet Sayfası*. "Prefenterial Trade Agreements": <http://ptadb.wto.org/Country.aspx?code=862> adresinden alındı
- Anonim c. (2022, 09 22). "*Bolivarian Republic of Venezuela and the WTO*". Dünya Ticaret Örgütü Resmi İnternet Sayfası: https://www.wto.org/english/thewto_e/countries_e/venezuela_e.htm adresinden alındı
- Anonim d. (2022, 09 18). *Venezuela Pazar Bilgileri*. T.C. Ticaret Bakanlığı Resmi İnternet Sayfası: <https://ticaret.gov.tr/data/62348ddc13b876bd9c0b9979/VENEZUELA%20pazar%20bilgileri%202022.pdf> adresinden alındı
- Anonim e. (2022, 9 11). *T.C. Ticaret Bakanlığı. Yurt Dışı Yatırım Profili - Venezuela*: <https://ticaret.gov.tr/data/60abfccb13b8765574d9eb3f/YurtD%C4%B1%C5%9F%C4%B1Yat%C4%B1r%C4%B1mProfili/YurtD%C4%B1%C5%9F%C4%B1Yat%C4%B1r%C4%B1mProfili-Venezuela-2021.docx> adresinden alındı
- Dünya Bankası. (2022, 09 05). "*Climate Change Knowledge Portal*". Dünya Bankası Resmi İnternet Sayfası: <https://climateknowledgeportal.worldbank.org/country/venezuela-rb/climate-data-historical> adresinden alındı
- FAOSTAT. (2024, 05 14). *Birleşmiş Milletler Tarım ve Gıda Örgütü Resmi İstatistik Portalı*. FAOSTAT: <https://www.fao.org/faostat/en/#data/RL> adresinden alındı
- Trademap. (2024, 05 14). "*International Trade Center*". "Trade Statistics Database": <https://www.trademap.org> adresinden alındı



Bu çalışma, Ülkemiz ve Venezuela arasında tarım ve ormancılık alanlarındaki ilişkileri ortaya koyarken, Venezuela'da yatırım yapabilecek Türk iş insanlarına yardımcı olmak amacıyla; Tarım ve Orman Bakanlığı, Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanmıştır.

Ayrıntılı bilgi için;

Burcu NAMAL
Mühendis
İkili İlişkiler ve Protokol Daire Başkanlığı
0312 287 3360 – dâhili: 4633
burcu.namal@tarimorman.gov.tr

Venezuela Büyükelçiliği İletişim bilgileri;

Adres:
Telefon Numaraları:
Acil Durum / Nöbetçi Telefon Numarası
E-posta

Calle Kemal Atatürk No: 6 Quinta Turquesa
Valle Arriba 1061 Karakas, Venezuela
+58 212 991 00 75, +58 212 993 92 02
+58 412 330 75 29
embajada.caracas@mfa.gov.tr

Karakas Ticaret Müşavirliği İletişim Bilgileri:

Adres:
Telefon Numaraları
E-posta

Calle Kemal Atatürk No: 6 Quinta Turquesa
Valle Arriba 1061 Karakas, Venezuela
+58 212 427 0438 ve +58 212 991 00 75
karakas@ticaret.gov.tr